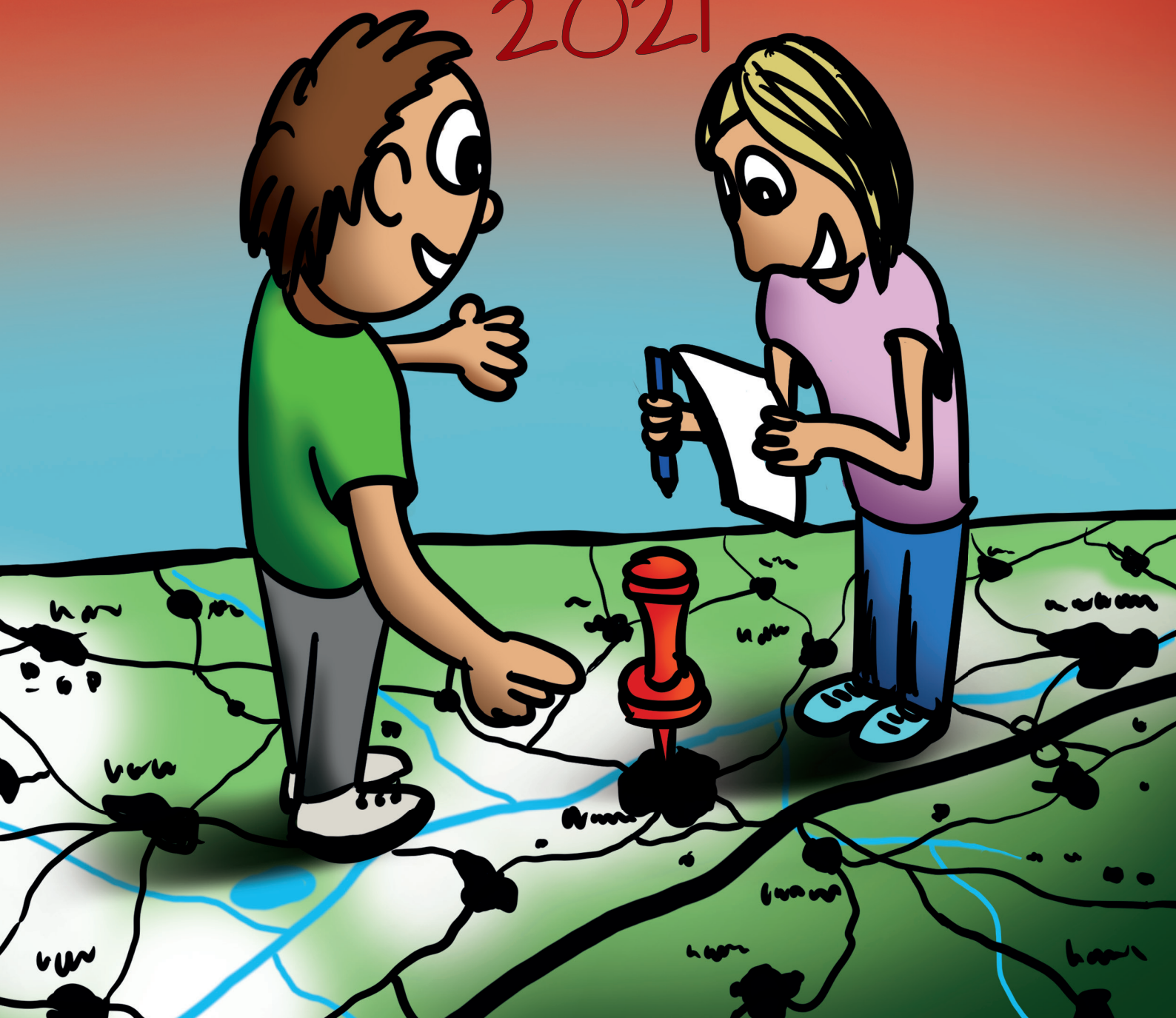
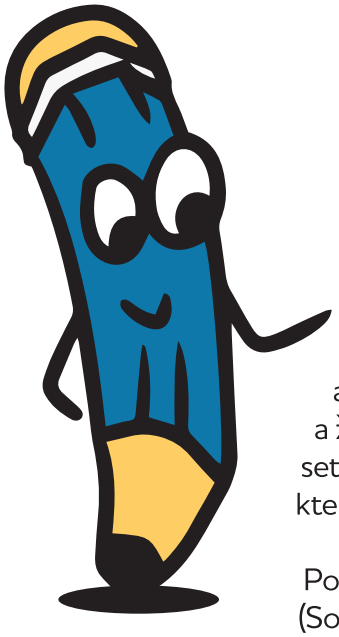
PRACOVNÍ SEŠIT
MAP SOKRA

PODPORA REGIONÁLNÍ IDENTITY NA MATEŘSKÝCH A ZÁKLADNÍ ŠKOLÁCH

2021

Úvod

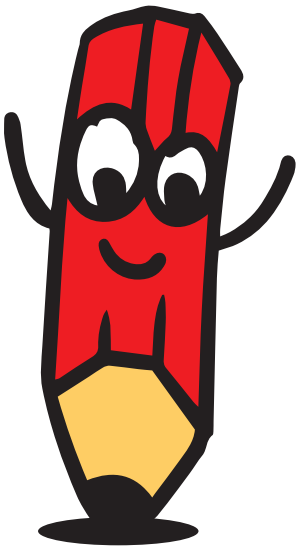
Tento pracovní sešit vznikl na základě čtyřleté realizace projektové výuky na podporu regionální identity na několik školách. Ty ve školním roce 2020/2021 implementovaly prvky podporující místní sounáležitost dětí a žáků do běžné výuky. Obohaceny tak byly nejen klasické předměty jako například český jazyk, matematika, prvouka, ale především povědomí dětí a žáků o místě, kde žijí. Podporou vztahu dětí a žáků k místu, kde vyrůstají, se snažíme zvýšit pravděpodobnost jejich setrvání zde. Řešíme tak jeden z identifikovaných problémů našeho regionu, kterým je odchod obyvatel, především pak těch s vyšším vzděláním.

Podpora regionální identity a místní sounáležitosti se na našem území (Sokolovsku a Kraslicku) objevuje jako jedno ze stěžejních témat, kterému je třeba věnovat pozornost. Je zapotřebí děti naučit vnímat a chápat své okolí a budovat v nich pocit, že právě tento region je jejich domovem, kde by v budoucnu chtěly žít, pracovat a zakládat rodiny.

Tento pracovní sešit má sloužit všem pedagogickým pracovníkům jako usnadnění začlenění prvků podporujících regionální identitu do klasické výuky. Jsou zde uvedené jednotlivé typy a možnosti, jak lze s dětmi a žáky pracovat, a to v různých předmětech. Každý učitel si může vybrat právě takové aktivity, které mu nejvíce vyhovují. Zároveň je možné některé listy přímo kopírovat a rozdat je žákům. Záleží vždy na konkrétním učiteli, učitelce, zdali použijete celý pracovní list či pouze jeho část.

K nalezení jsou zde úkoly jak pro skupinovou práci, tak individuální činnost. Děti i žáci si mohou vést svůj pracovní deník, kde si budou všechny své pracovní listy a výtvory zakládat a na konci školního roku si zopakovat, co vše se dozvěděli, navštívili či poznali. Na úplném konci sešitu najdete závěrečný dotazník pro zhodnocení celé výuky.

V průběhu realizace se osvědčilo, když měli děti a žáci možnost setkat se s konkrétními osobnostmi, či navštívit konkrétní místo. Je proto vhodné doplnit výuku o tyto prvky a domluvit se v obci s jejím vedením na besedě, návštěvě zastupitelstva, návštěvě knihovny či s místním historikem navštívit místní památky či zajímavá místa. Během uplynulých let bylo zjištěno, že děti a žáci často nemají povědomí o místech, v jejichž blízkosti se denně pohybují, a tak i běžné vycházky po okolí doprovázené výkladem či úkoly mohou být velmi efektivní a zážitkové. Obecně byl celý koncept implementace prvků regionální identity pojat tak, aby jeho realizace byla snadná, s využitím dostupných zdrojů. Věříme, že také tento sešit k takovému cíli přispěje.

Na pracovním sešitě se podílely:
Mgr. Anna Maria Schröcková (projektová manažerka MAS Sokolovsko o.p.s.)
Mgr. Iva Sokolová (Střední škola, základní škola a mateřská škola Kraslice),
Bc. Pavlína Zábranská (Mateřská škola Horní Slavkov, Sportovní),
Mgr. Jana Říhová a ***Mgr. Ladislava Soukupová*** (Základní škola a mateřská škola Krajková).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MAS SOKOLOVSKO

MAP ORP Sokolov a ORP Kraslice II reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008574

Úvodní seznámení s obcí/městem

Na začátku zapojení podpory regionální identity do výuky je zapotřebí děti a žáky seznámit s danou obcí či regionem. Vhodné proto je začít vycházkou po obci, okolí, památkách apod. Pozorovat okolí domova i školy. Klást důraz na to, aby si děti/žáci svého okolí všímali, aby pozorovali a poznávali, co se v dané obci nachází, okolo čeho denně chodí do školy apod.

Místo, kde žiju

Aby se žáci mohli seznámit s obcí, je třeba, aby znali také svůj domov. Jednoduchý úkol, kde žáci nejdříve představí dům, ve kterém žijí, je ideální začátek. Dále mohou děti a žáci dostat za úkol **namalovat, jak by vypadal dům jejich snů**.

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

Erb obce/města

Práce s erbem může sloužit jako pracovní start pro začlenění podpory regionální identity do výuky.
Základní školy mohou žákům nejdříve erb ukázat, a pak jim dát za úkol, aby nakreslili vlastní návrh.
Je také možné nejdříve s žáky popisovat erb obce, jeho znaky, symboly a co znamenají jednotlivé barvy. Žáci mohou dostat za úkol ho sami najít (např. vyfotit na radnici, najít na webových stránkách obce, v knihách o dané obci apod), a poté interpretovat.
Mateřské školy mohou erb rozstříhat a následně ho s dětmi skládat a povídat si o barvách, znacích a symbolech, které se na erbu nacházejí (využití při metodě NTC).
Další možností je, aby jej děti vybarvily či si je sami navrhly (lze například na karton, aby byl erb větší a získají tak vlastní rytířský štít).

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

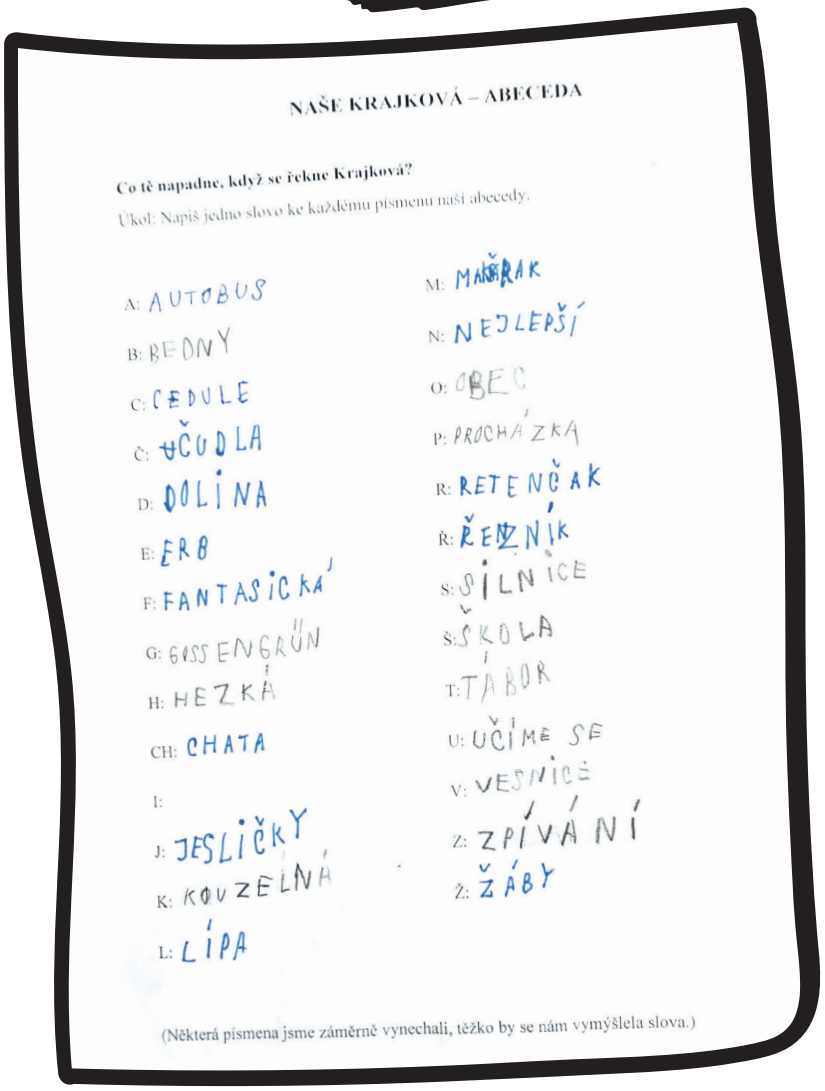
Abeceda

Cílem tohoto cvičení je opakování abecedy. Úkolem žáků je vymyslet na každé písmeno v abecedě alespoň jedno slovo, které souvisí s jejich obcí. Během hodiny není třeba vyplnit všechna písmena. Zbytek se může zadat jako domácí úkol, nebo jej mohou žáci doplňovat průběžně.

Některá písmena jsou záměrně vynechána, neboť by bylo těžké na ně vymyslet nějaké slovo. Ve vzoru je vynechán název obce, aby si jej každá škola mohla vyplnit dle svých potřeb.

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

NAŠE KRAJKOVÁ – ABECEDA

Co tě napadne, když se řekne Krajková?

Úkol: Napiš jedno slovo ke každému písmenu naší abecedy.

A: AUTOBUS
B: BEDNY
C: CEDULE
Č: UČUDLA
D: DOLINA
E: ERB
F: FANTASICKÁ
G: GOSSENGRÜN
H: HEZKÁ
CH: CHATA
I:
J: JESLIČKY
K: KOUZELNÁ
L: LÍPA
M: MAŠŠRAK
N: NEJLEPŠÍ
O: OBEC
P: PROCHÁZKA
R: RETENČAK
Ř: ŘEZNÍK
S: SÍLNICE
Š: ŠKOLA
T: TÁBOR
U: UČÍME SE
V: VESNICE
Z: ZPÍVÁNÍ
Ž: ŽÁBY

(Některá písmena jsme záměrně vynechali, těžko by se nám vymýšlela slova.)

Řazení písmen

Jednoduché cvičení, kdy žáci musejí seřadit písmena tak, aby vzniklo slovo. Opět je vhodné při podpoře regionální identity, aby byla využita slova, která se vztahují na danou obec.

PŘÍKLAD

Název obce

ASRKIECL=KRASLICE

Zajímavosti

ZOLEDARNH BILUKCA=ROZHLEDNA CIBULKA

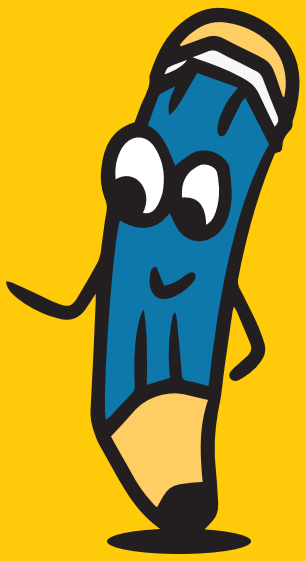
Osobnosti

HANNOJ LWFANGOG OEHGTE = JOHANN WOLFGANG GOETHE

Práce s textem

Jako výchozí text je možné využít nějaký text o obci. Historický, zeměpisný či týkající se současnosti. Jako zdroj pro texty lze využít knihy o obci, internet, nebo často bývá na stránkách obce uvedena krátká historie a další zajímavosti.

Žáci mohou dostat různé úkoly:
Vyhledávání chyb v textu – zde je zapotřebí nejprve chyby v textu vytvořit. Hledání chyb může být zaměřeno na aktuálně probíranou látku – shoda podmětu s přísudkem, vyjmenovaná slova, čárky apod.
Slovní druhy – žáci mají v textu podtrhnout např. všechna podstatná jména a slovesa, nebo další probírané slovní druhy.
Porozumění textu – na základě přečtení textu mají žáci za úkol zodpovědět různé otázky – jméno starosty, kdy byla obec založena, na jakém území se obec nachází, kdy byla obec povýšena na královské město, případně kdy a kým apod.
Porozumění textu a pravdivost výroků: Další variantou, jak s textem pracovat, je podtržení tvrzení, které nejsou pravdivá.
Příklad: památky – ZOO, kaple sv. ..., budova jatek; slavní rodáci – vypsat skutečné či smyšlené rodáky obce, či vypsat rodáky z jiných obcí; kultura – muzeum, divadlo, kino, základní umělecká škola; zábava – dětské hřiště, aquapark, sportovní areál, fotbalové hřiště, turistické stezky. Toto cvičení lze dělat buď na základě porozumění textu, či na základě získaných znalostí o obci.

Minulost obce

Zde se dá pracovat jednak s **informacemi o historii** – viz práce s textem či čtení kroniky apod. Další možností je vybrat **historické fotografie** obce a nechat žáky určit, o jaké dnešní místo se jedná. Lze také vybrat fotografie místních rodáků či jejich děl. Několik historických fotografií lze najít například na stránkách: ***www.fotohistorie.cz*** nebo ***www.portafontium.eu***, kde najdete kroniky jednotlivých obcí.
Pověst – seznámení s místními pověstmi z kroniky, knih či návštěvou knihovny. Při této práci se jednak žáci dozvědí něco z minulosti obce, zároveň si zopakují typické prvky pověsti. Žáci si na základě četby pověsti mohou vyzkoušet vytvořit myšlenkovou mapu.

Slohové práce

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ:
ČESKÝ JAZYK

Žáci dostanou za úkol psát různé typy slohových prací, dle jejich schopností a znalostí, jako např. vyprávění, popis apod. Žáci mohou dostat na výběr různá témata a podtémata, jako např.: vyprávění místní pověsti, vyprávění smyšleného příběhu (co by se stalo, kdyby v obci žil prezident; co by bylo, kdyby v obci nestály žádné domy, ...), popis navštívených míst apod.
Dále mohou dostat za úkol napsat **dopis ježíškovi** – co by si pro svou obec přáli. Mladší žáci mohou své přání namalovat. Na závěr pak mohou dostat otázku? *„Může se to, co své obci přeji, splnit?“*

Stavba věty

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ: ČESKÝ JAZYK, VLASTIVĚDNÉ

Žáci mají možnost procvičit si stavbu věty jednoduché a spojování vět do souvětí na reáliích své obce. Nejdříve je dobré zopakovat si gramatická pravidla a poté nechat žáky tvořit souvětí. Zároveň se tak procvičuje čtenářská gramotnost.
Na základě sestavených vět pak mohou žáci rozhodnout, zda jsou daná tvrzení pravdivá či ne.

PŘÍKLAD

Pamatuj: Ve větě jednoduché je **jeden** slovesný tvar (**sloveso**).
Souvětí vznikne spojením dvou nebo více vět jednoduchých.
Věty spojujeme nejčastěji **spojkami** nebo jinými slovy. Vytvoř souvětí.

Loket leží ve Slavkovském lese	který	je chráněnou krajinnou oblastí.
Krásnem protéká Dlouhá stoka	a	protéká jím řeka Svatava.
Rotava leží v Krušných horách	která	pramení na Kladské.

Podtrhni věty jednoduché, urči, zda je věta pravdivá (napiš za ní ANO) nebo není (napiš za ní NE):

1. V Kraslicích má historickou tradici výroba hudebních nástrojů.
2. Nejstarší budovou ve městě je hotel Praha, který dodnes hostí mnoho turistů.
3. Kraslice mají mnoho turistických tras.
4. Kraslicemi protéká řeka Vltava.
5. V Kraslicích je nemocnice, která stále přijímá pacienty z celého okolí.

Vyjmenovaná slova

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

Díky tomuto cvičení si žáci zopakují naučená vyjmenovaná slova a zároveň také informace, které již o své obci vědí. Žáci dostanou za úkol napsat několik vět, které budou zaměřené na danou obec a kde budou muset použít vyjmenovaná slova. Buď mohou slova vymýšlet sami, nebo jim lze několik slov vypsat a na základě výběru budou věty sestavovat. Případně je také možné jim připravit text a vynechat prostor pro doplnění slov, která by měla být právě ta vyjmenovaná. Na závěr lze ve třídě z vybraných vět vytvořit plakát na téma dané obce, který si pak ve třídě mohou vyvěsit.

Báseň/píseň

Děti a žáci mohou vymyslet báseň či píseň pro svou obec. Záleží na zdatnosti žáků, jaký typ veršů použijí či na zadání učitelem dle probrané látky. Úkol lze také zadat tak, že se báseň nemusí rýmovat a je zapotřebí dodržet zadané téma.

Představení pojmu akrotisch (báseň, ve které začínající písmena všech řádků dávají dohromady slovo – název obce, jméno rodáka či starosty apod.). Dobré je vytvořit tabulku a každé písmeno napsat do jednoho řádku.

Příklad z Kraslic (přepsáno na základě tvorby žáka):

K	olem Kraslic velké lesy,
R	ybníky a kdesi cosi.
A	když nám sníh napadne,
S	ilničář též zapadne.
L	yžujeme všichni rádi,
I	ty a tví kamarádi.
C	o bych k tomu psala více,
E	j, tak to jsou Kraslice!

Dokončení vět

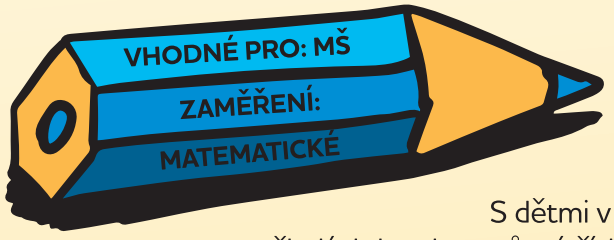
Cvičení s dokončováním vět lze využít jak v hodinách českého jazyka, tak v hodinách cizích jazyků. Pro podporu regionální identity by měly věty vždy souviset s obcí, či s jejím okolí. Žáci si odpovědi musí buď vymyslet, nebo vybrat z výběru možností.

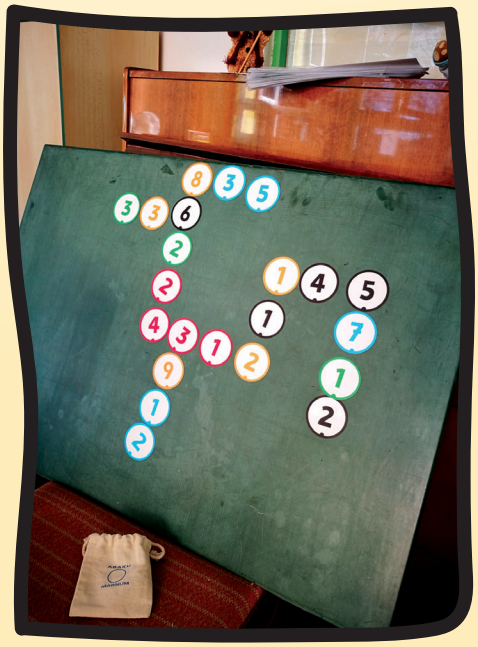
PŘÍKLAD

Kraslice se nacházejí v ..... kraji.
Krajková je známá výrobou ..... .
V Horním Slavkově dříve byly ..... .
Loket je proslulý svým ..... .

Mateřské školy mohou dokončovat věty u pohádek či příběhů. Nejdříve se dětem přečte celý příběh (cvičení lze aplikovat právě na nějaký příběh týkající se obce – může být smyšlený), a poté se čte příběh znovu a děti mají za úkol vymyslet svůj vlastní konec.

Práce s čísly

S dětmi v mateřských školách lze skrze různá čísla vytvářet obrazce, které jsou pro danou obec typické (kostel, zvon, památky apod.). Formou jednoduchého sčítání, kdy učitel tvoří příklad a děti ho vypočítají, se následně z výsledků seskládá obraz. Čísla mohou být buď náhodná či je lze hledat při návštěvě obce na SPZ automobilů, kdy si je děti buď pouze přečtou či z nich už vypočítají příklad. Příklad: 3K7 1826 – děti poznají čísla a už počítají příklad 3+7 =10, nebo z posledního čtyřčíslí 26-18. Z výsledků pak lze sestavit při návratu také obraz.

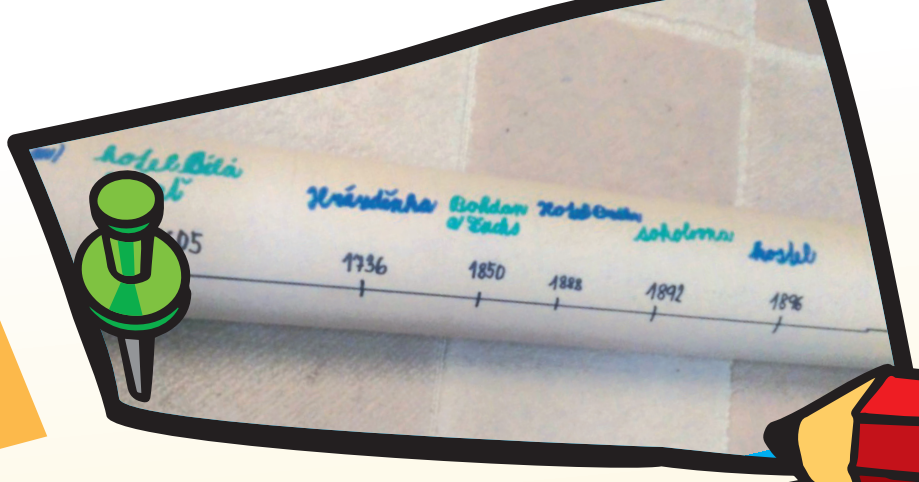
Malá násobilka

Procvičování malé násobilky pomocí oken na domech. Žáci mají možnost procvičit si malou násobilku, řazení do sloupců a řad a následnou tvorbu příkladů. Zároveň si mohou sami vymyslet příklad, který pak dají k vypočítání svým spolužákům. Během řešení úkolů mohou jako doplnění určit ještě tvary oken – lze tak na pracovní list umístit domy se čtvercovými, obdélníkovými či obloukovými okny. Jako doplnění tohoto úkolu mohou dostat ještě za úkol narýsovat určitý typ okna. Pro pokročilejší využití lze zadat žákům jednotlivé rozměry, dle nichž budou rýsovat.

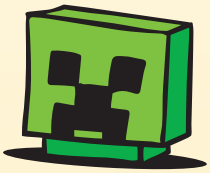
VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

Letopočty a číselná řada

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ:
MATEMATICKÉ, VLASTIVĚDNÉ

Cílem cvičení je naučit žáky číst letopočty a tvořit číselnou řadu. Je tak možné vybrat zásadní letopočty z dějin obce. Zároveň lze dopočítávat např. věk jednotlivých rodáků na základě informace, kdy se narodili a/nebo kdy zemřeli. Další možností, jak lze s letopočty pracovat, je jejich rozklad na tisíce, stovky, desítky a jednotky. Žáci mohou také tvořit příklady, buď z čísel, ze kterých se letopočet skládá, či vymyslet takový příklad, aby výsledkem byl právě daný letopočet. Je možné také vybrat několik budov a dle jejich data postavení určovat nejstarší, následující a nejmladší budovy.

Moje obec v Minecraftu

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ:
MATEMATICKÉ

Minecraft je u dnešních žáků velmi populární. Žáci dostanou za úkol nakreslit svou obec / školu / dům v minecraftovém světě.

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

Čtení grafů

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ:
MATEMATICKÉ

Aby se žáci naučili číst v grafech lze procvičovat prostřednictvím např. na grafu vývoje počtu obyvatel v jednotlivých letech v dané obci. Žáci pak mohou mít za úkol k jednotlivým rokům napsat/vybrat správný počet obyvatel. Dále mohou žáci vývoj počtu porovnat (lepší porovnávat vývoj počtu obyvatel – ženy, muži nebo věkové složení obyvatelstva – kde jsou alespoň dva údaje pro daný rok). Grafy mohou být vytvořeny na různá témata a mohou mít také různou podobu (koláčové, spojnicové, sloupcové apod.). Statistické údaje lze lehce najít na stránkách Českého statistického úřadu v sekci Statistiky.

Zvířata

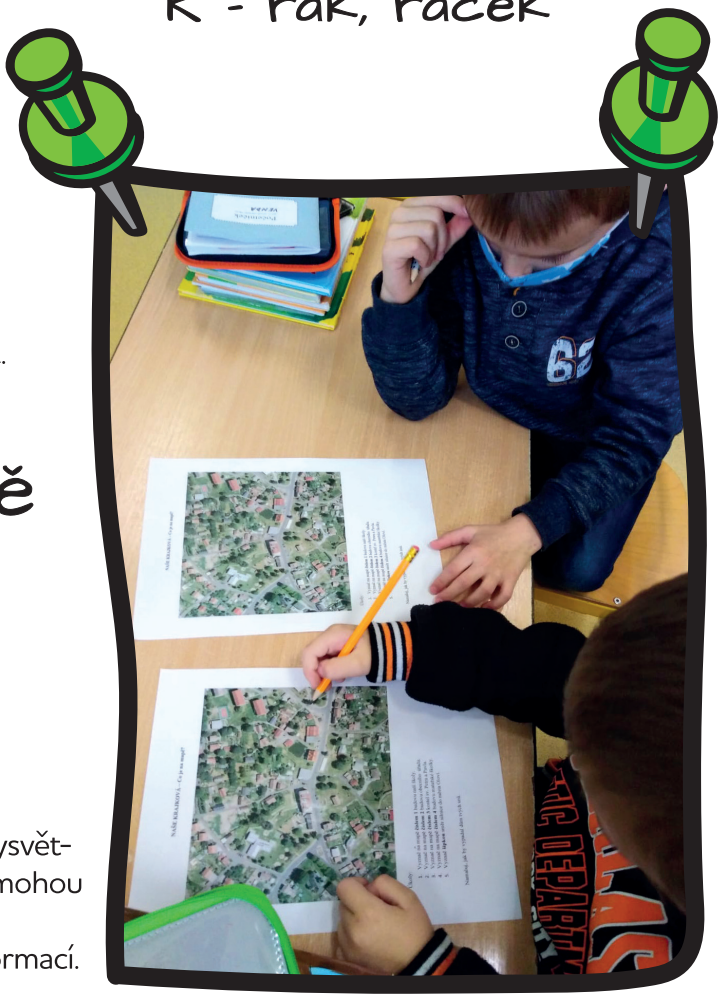
VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: ČESKÝ JAZYK
PŘÍRODOVĚDNÉ

Podle písmen, které obsahuje název obce, mají děti a žáci napsat či nakreslit zvíře, jehož pojmenování začíná vždy na konkrétní písmeno.

V mateřských školách mohou děti vyjmenovat zvířata, ale také jiná slova, které začínají na konkrétní písmeno obsažené v názvu města. Lze také připravit obrázky jako nápovědu pro případ, kdy děti nemají dostatečnou představivost.

PŘÍKLAD

A - andulka, antilopa
K - králík, kráva
R - rak, racek

Orientace v mapě

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: VLASTIVĚDNÉ
MÍSTOPISNÉ

ZÁKLADNÍ ŠKOLY:

- Seznámení s jednotlivými **druhy map** (letecká, dopravní, turistická, katastrální apod.) včetně vysvětlení rozdílů mezi mapou a plánem města. Žáci mohou během své práce pracovat buď s vlastní intuicí a znalostmi, či využít internet a další zdroje informací.
- Práce s **leteckým snímkem obce**. Úkolem je na mapě **vyznačit zajímavá a důležitá místa**, jako např: budovu školy, městského úřadu, kostel apod.
- Práce s **dopravní mapou**. Žáci mají za úkol **najít různé ulice a určit směry do okolních měst, cestu do školy apod.**
- Práce **přímo v terénu** – hledání míst vyznačených na mapě.
- **Vyhledání souřadnic** různých budov v obci.
- Využití interaktivní tabule pro společné vyhledávánía určování místa, budovy či zajímavosti.
- **Sestavení trasy** po zajímavých místech obce i jejího okolí a vytvořit vlastní plánek města či turistickou stezku.
- **Popisné hodnocení výstupů**, pro procvičení vyjádření názoru a také argumentace.

MATEŘSKÉ I ZÁKLADNÍ ŠKOLY:

- **Malování navštívených míst a vytvoření vlastní mapy** – koláž z kreseb, doplněná o cesty a silnice, případně popisky.

MATEŘSKÉ ŠKOLY:

- **Vyznačování navštívených míst** na mapě. Hlavním principem je seznámit děti s mapou, ukázat jim, že něco takového existuje a k čemu nám mapa slouží.

PŘÍKLAD Vybrat si pro jakou skupinu bude trasa tvořena (rodina s dětmi jedoucí autem na jeden den, dvoudenní školní výlet autobusem, turista pěšky), poté žák vypíše místa, následně vytvoří plánek a zakreslí danou trasu. Žáci mohou následně zhodnotit, zdali je to z časového hlediska reálné. Zároveň mohou takto připravit turistickou brožuru, kdy k jednotlivým místům vypíší zajímavosti a např. také otevírací dobu, cenu vstupného apod. Příklad zadání *(žáci musí mít předtištěnou mapu – pouze s cestami, případně s přírodními prvky)*

1. Vyber si jednu z možných variant návštěvníků naší obce: rodina s dětmi jedoucí autem na jeden den, dvoudenní školní výlet autobusem, turista pěšky.
2. Zakresli trasu, kterou by se osoba/skupina měla/měl/měli vydat
3. K jednotlivým místům najdi zajímavosti, otevírací dobu, výši vstupného, …
4. Zhodnoť, zdali je časově reálné, aby se dala tebou naplánovaná trasa v klidu stihnout včetně návštěvy navrhovaných míst

Okolní obce

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: VLASTIVĚDNÉ, MÍSTOPISNÉ

Žáci dostanou za úkol buď vypsat či na slepé mapě zakreslit sousední obce. Je možné nechat určité obce jako záchytný bod. Zároveň mohou žáci dostat za úkol např. na internetu vyhledat zajímavosti okolních obcí. Úkol lze zadat také skupinově – každá skupina dostane jednu obec, kterou pak bude prezentovat. Všichni se tak dozvědí zajímavosti okolních obcí. Hledání informací může být zaměřeno opět na různá témata: památky, přírodu a přírodní podmínky, osobnosti či důležitá data. U datumů mohou pak opět žáci vymyslet pro své spolužáky matematické příklady.

V mateřských školách se lze zabývat okolními obcemi formou povídání si o nich či formou rozhovoru. Nejvíce si děti zapamatují návštěvou dané obce, kde si vytvoří konkrétní vzpomínku.

Přiřazování obrázků

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: VLASTIVĚDNÉ
MÍSTOPISNÉ

S místními fotografiemi a známými osobnostmi se dá pracovat také způsobem přiřazováním obrázku k textu a opačně. Mohou se například přiřazovat také názvy zdejší fauny a flóry. V mateřských školách lze realizovat přiřazování obrázku – erb a pohlednice obce (nebo z knihy okopírovaný obrázek, nebo ze starých kalendářů), nebo kostel a obec, památka či obec. Následně si děti mohou vyrobit knížku, kdy nalepí správně přiřazené dvojice na listy papíru, které se poté spojí do knihy.

Sádrové odlitky

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: PŘÍRODOPISNÉ
MÍSTOPISNÉ

Vytváření sádrových odlitků na různá témata – stopy zvířat, listy rostlin, či vyřezávání navštívených památek (po návštěvě kostela např. zvon). Následuje pomalování.

Památné stromy

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ: PŘÍRODOPISNÉ, MÍSTOPISNÉ

Žáci pomocí internetu vyhledají, jestli se v jejich obci nachází nějaký památný strom. Následně se seznámí s pojmem památný strom *(Památný strom je obecně strom vynikající svým vzrůstem, věkem nebo nepůvodním druhem, představující výraznou krajinnou dominantu, připomínající historické události nebo spojený s pověstmi či bájemi. Takové stromy zpravidla požívají úctu nebo ochranu od místního obyvatelstva a jejich právní ochranu mohou zajišťovat místní zákonné předpisy.).* Určí druh stromu. Lze ho také vyhledat a poté ho např. namalovat či vyrobit.

Badatelský úkol

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: PŘÍRODOPISNÉ, MÍSTOPISNÉ, VLASTIVĚDNÉ

Žáci budou mít možnost procvičit si své znalosti z přírody a svého okolí. Lze se zaměřit na rostliny a zvířata, které se nachází v obci a jejím okolí či se lze zaměřit na přírodní úkazy v dané obci. Dále je možné s žáky pracovat aktivní badatelskou formou – sběr vzorků v okolí školy – voda, půda, listy apod. a následně udělat rozbor pod mikroskopem, či určovat druhy. V mateřských školách lze realizovat také – děti určují, zda se jedná o strom, kytku či živočicha. Pokud jsou šikovnější, lze určovat i konkrétní druh.

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

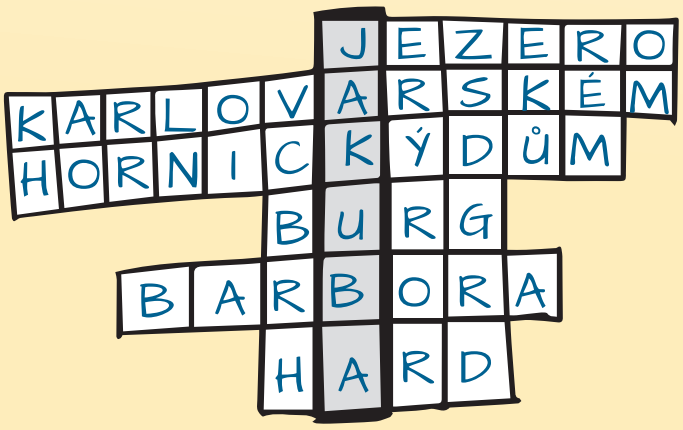
Osmisměrka, křížovka

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ: OBECNÉ

Co do přípravy se může zdát tvorba poněkud náročná, ale na internetu je spousta možností či on-line nástrojů, které jejich tvorbu usnadní. Jako výsledné slovo může být použit název obce, jméno slavné osobnosti či nějaká památka.

PŘÍKLAD

Rozluštíš název kostela na Starém náměstí?
Doplň tajenku: **Farní kostel sv. ..... Většího**

1. Jaký vodní útvar je Michal
2. V jakém kraji žijeme?
3. Nejvýraznější budova sokolovského náměstí?
4. Nedaleko Sokolova je město Loket se světově proslulým hradem. Víš jak se řekne hrad německy?
5. Jméno patronky horníků
6. Název sokolovské rozhledny

Motivační cvičení

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: OBECNÉ

Před návštěvou jednotlivých památek lze s dětmi realizovat motivační cvičení – cupitání, napodobování pohybu zvonu, výšlap na rozhlednu, šplhání na šibenici apod.

Pohlednice

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ:
VÝTVARNÉ

Děti a žáci mají za úkol namalovat pohlednici, která by prezentovala jejich obec.

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

Vyhledávání informací

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ: OBECNÉ
MÍSTOPISNÉ

Na pracovní list lze umístit fotografie, názvy místních památek či rodáků. Žáci poté mají za úkol zjistit informace, mohou k tomu využít internet, knihy či znalosti rodičů.

Story cube

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: OBECNÉ
MÍSTOPISNÉ, VÝTVARNÉ

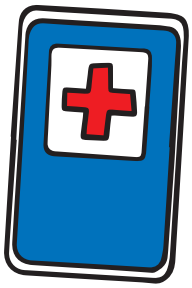

Vytvoření/vyrobení kostek (buď samostatně či s dětmi). Různé počty kostek a zároveň ukázka geometrických tvarů – rozložená krychle. Děti si hodí a potom povědí příběh. Příběh může začít „Bylo nebylo…“. Cílem je rozvíjet představivost a také rozmluvit děti. Na kostkách mohou být místní zajímavosti, navštívená místa, místní fauna a flóra apod.

Dopravní značky

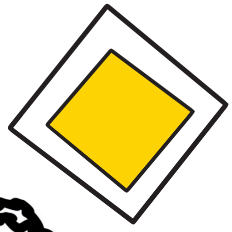
VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ: OBECNÉ, MÍSTOPISNÉ
VÝTVARNÉ, DOPRAVNÍ VÝCHOVA

Nejdříve se s dětmi a žáky půjde na vycházku po obci, následně dostanou žáci za úkol namalovat a popsat jednotlivé dopravní značky. Děti v mateřských školách je budou poznávat a určovat, jaký je to geometrický tvar nebo využijí metodu NTC. Společně s touto aktivitou lze také procvičit bezpečnost v rámci dopravní výchovy. Další možností je dát žákům za úkol namalovat značky, které potkávají při cestě do školy.

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

Práce s IT

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ:
OBECNÉ

Během hodiny informatiky, mediální výuky, ale například i v hodinách českého jazyka lze pomocí informační techniky dále rozvíjet regionální identitu. Žáci dostanou za úkol natočit videovizitku obce. Aby tak mohli učinit, musejí se nejdříve seznámit s tím, co je scénář, režisér, střihač apod. Žáci pak mohou být rozděleni do skupin, kde každý dostane svou úlohu jako např. natočit video o zajímavostech obce, významných osobnostech regionu, přírodních podmínkách apod. Žáci mohou natáčet videa, stříhat je, vkládat fotky a například i mluvené slovo jako komentář.

Téma regionu - hornictví

VHODNÉ PRO: MŠ i ZŠ
ZAMĚŘENÍ:
OBECNÉ

V našem regionu hraje hornictví a těžba důležitou roli.
Děti a žáky lze seznámit také s touto stránkou našeho území.
Školy mohou navštívit muzeum či doly (Krásno, Důl Jeroným), nebo se s pojmem seznámí přímo ve škole. Na toto téma pak mohou vybarvovat či malovat typické obrázky týkající se hornictví (erb a kladivo, krumpáč, sv. Barbora, důlní vozík), nebo si děti a žáci mohou vyrobit či vypůjčit hornické helmy a hrát si na horníky.
Na základní škole pak mohou žáci dostat úkol vyhledat další informace o těžbě a hornictví na Sokolovsku či pracovat s pracovním listem.

PŘÍKLAD

Znáš základní informace o hornictví v našem regionu?
Prověř své znalosti:

1. Jaké uhlí se těží v našem regionu? ..... *(hnědé)*
2. Kdo je patronem horníků? ..... *(sv. Barbora i sv. Prokop)*
3. Co mají horníci ve znaku? ..... *(želízko a mlátek)*
4. Hornický pozdrav zní? ..... *(Zdař Bůh!)*
5. Víš, co se dříve těžilo na území Slavkovského lesa? ..... *(cín, wolfram, uran)*

Stmelení kolektivu - hra PÁTREJ!

VHODNÉ PRO: ZŠ
ZAMĚŘENÍ:
KLIMA TŘÍDY

Klima třídy je v rámci výuky jeden ze základních předpokladů efektivního vzdělávání. Žádoucí pozitivní klima lze budovat také při podpoře regionální identity, a to jednoduchou hrou – Pátrej! Žáci dostanou seznam otázek a musí mezi sebou najít spolužáka, na kterého popis pasuje. Žáci musejí být upozorněni, že musí říkat pravdu. Následně se cvičení společně vyhodnotí (předčítají se jednotlivé odpovědi a žáci potvrzují, že tomu tak doopravdy je). Otázky je zapotřebí uzpůsobit složení třídy, aby se nestalo, že spolužák s určeným znakem neexistuje. Hra se může hrát také na čas. Zároveň se hra může zpřísnit tím, že se jména spolužáků nesmí opakovat.

PŘÍKLAD

Kdo bydlí na náměstí?
Kdo bydlí nejblíže pošty?
Kdo má na zahradě smrk?
Kdo to má nejdále do školy?
Kdo bydlí v jiné obci?
Kdo jezdí do školy autobusem?
Kdo má za barákem kostel?
Kdo bydlí v jednosměrce?
Kdo to má nejblíže do muzea/knihovny?

Dotazník pro rodiče

VHODNÉ PRO:
ZŠ i MŠ

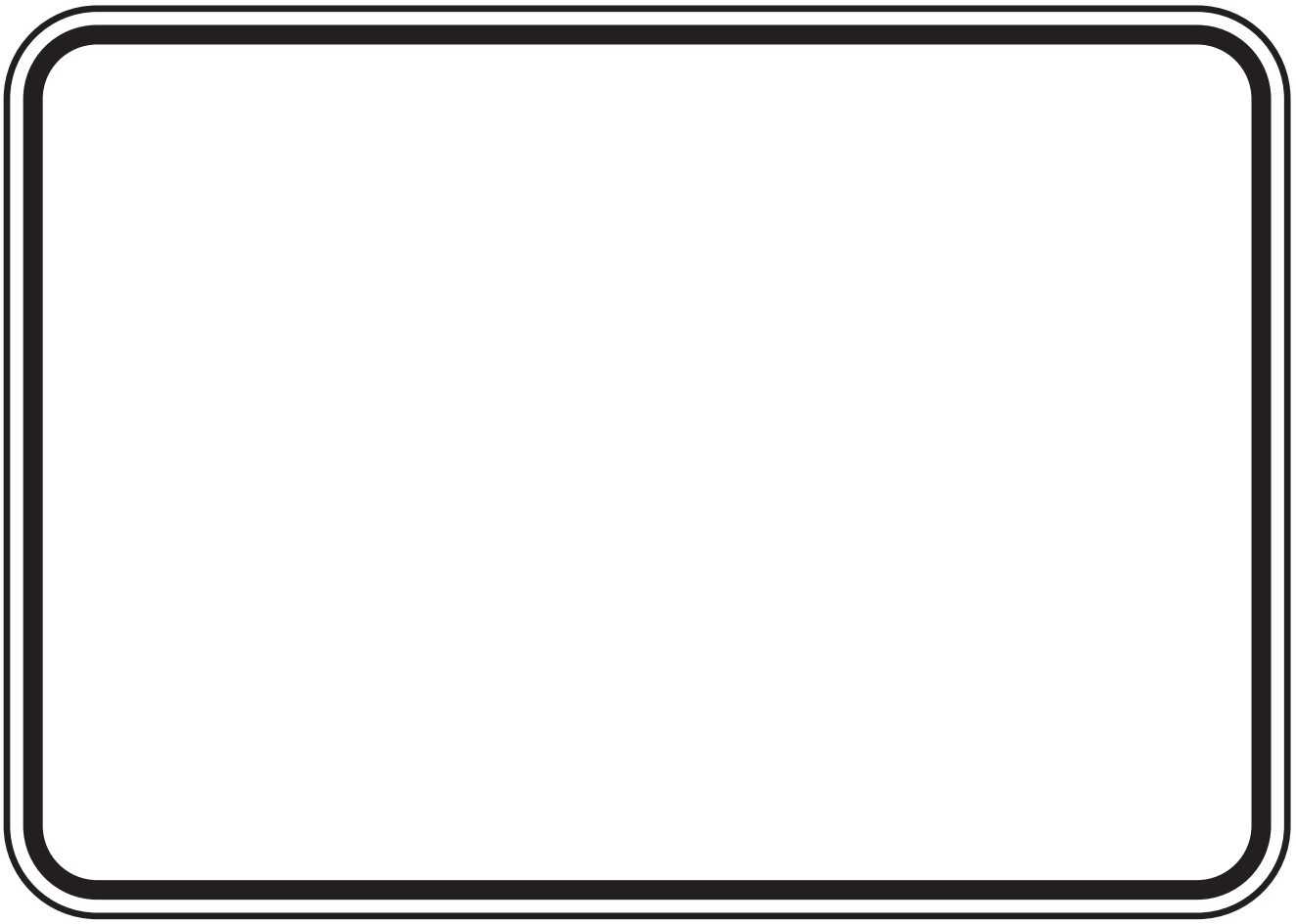
V druhé části pracovního sešitu naleznete dotazník pro rodiče. Dostanete tak zpětnou vazbu, co si děti a žáci ze školy odnesli a podpoříte také komunikaci dětí/žáků s rodiči a v rodině.

VZOR KE KOPÍROVÁNÍ

TADY BYDLÍM

Má adresa:

Jméno: .....

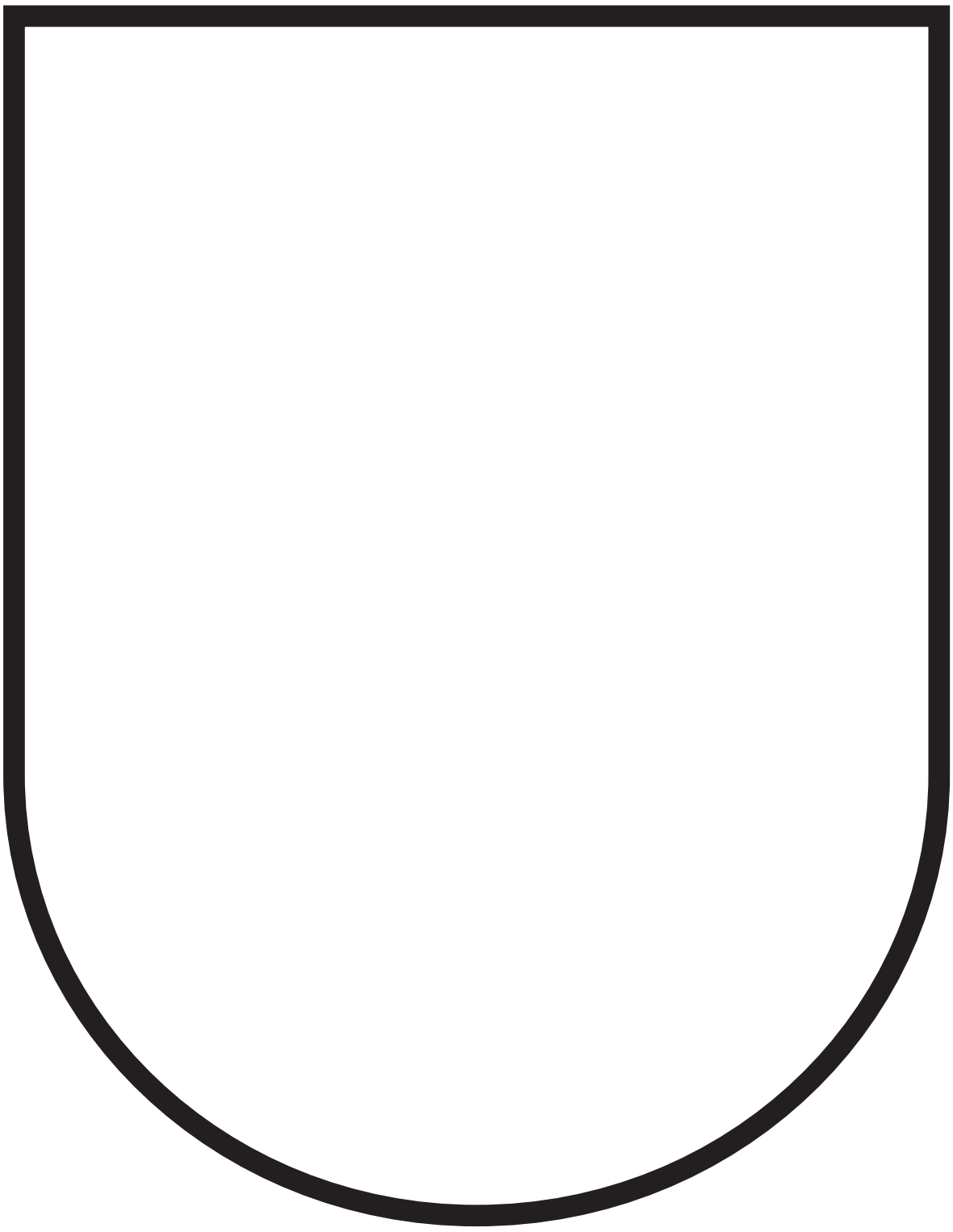
Ulice: .....

Město: .....

PSČ: .....

MŮJ ERB

Úkol: Nakresli vlastní návrh erbu naší obce, který by se ti více líbil.

ABECEDA

Co tě napadne, když se řekne .....?

Úkol: Napiš jedno slovo ke každému písmenu naší abecedy.

A .....

B .....

C .....

D .....

E .....

F .....

G .....

H .....

CH .....

I .....

J .....

K .....

L .....

M .....

N .....

O .....

P .....

R .....

S .....

T .....

U .....

V .....

Z .....

VYJMENOVANÁ SLOVA

Jméno: .....

Už známe všechna vyjmenovaná slova. O naší obci toho také víme hodně. Zvládneš vymyslet pár vět, ve kterých se vyjmenovaná slova a naše obec objeví? Pokud si nevíš rady, použij svou tabulku vyjmenovaných slov. Všechna vyjmenovaná slova ve větách podtrhni. Držím palce.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Moje rodina: Doplň i/y, í/ý

Se svou rodinou b_dlím v obci ..... (název obce). B_dlíme v rodinném domě. U domu máme zahradu, kde naše kočka loví m_ši. Naštěstí je všechny uloví. Bohužel ale loví také ptáčky. S_korky a s_čci jsou ale často chytřejší než naše kočka. Náš dům leží u řeky a b_val to ml_n. Prarodiče m_ v_právěli, že když dům koup_li, b_li všude staré pytle s moukou, které nikdo nev_s_pal. V tu dobu tu b_lo prý hodně m_ší. Naše rodila vždy chovala domácí zvířata, a tak se o ně musím starat také já. Práce mě však baví. Máme krávy a b_ky, slepice a husy. A pak máme již zmíněnou kočku, a ještě k tomu dva psi. Naši psi – Fík a Rex běhají od rána u zvířat a dopoledne už mají jaz_k až na zemi. Tak jim pak dám čistou vodu a oni opět v_rážejí hl_dat svůj rajón.

Legenda o Svatošských skalách: Doplň i/y, í/ý

Legenda v_praví, že kdysi na břehu Ohře žila v rozsáhlém ob_dlí bohatá rodina sedláka s půvabnou dcerou Eliškou, o její kráse sl_šel snad každý v okolí. Hned vedle sedláka b_dlel ve skromném přib_tku mladý chudý Arnold. Od dětství si Eliška s Arnoldem rozuměli a b_li přátelé. Jejich vzájemné přátelství pl_nulo časem a změnilo se v lásku. Přislíb_li se, že až se Arnold vrátí z učení v Praze, tak se vezmou. Zatímco Arnold pob_val v Praze, vrátil so do vesnice jistý Hans Heiling, který odešel jako chuďas a vrátil se jako boháč. Leč neb_ly to čestně získané peníze. Protože se Hansovi Eliška líb_la, požádal stárnoucího sedláka o její ruku. Eliška však stále v_hlížela a m_slela na Arnolda. Ten se po třech letech učení konečně vrátil zpět do vesnice, ab_ si mohl vz_t svou v_sněnou nevěstu. Arnolda doprovázela větší skup_na, která odhalila, že b_l Hans Heiling zločinec a nez_skal své bohatství čestnými způsoby. A tak sedlák posvětil sňatku Elišky s Arnoldem. Svatba b_la naplánovaná na pátek sv. Vavřince a všichni si m_sleli, že to pro zam_lovaný pár dopadne dobře. Když b_la hostina v plném proudu, sl_šeli hosté o půlnoci z údolí zaburácet nečekanou v_chřici a vtom nad svatebčany Hans Heiling v_řkl svou kletbu. „Ďáble, ruším tvé služební období! Ale všichni tito musí zemřít!“ Přes vrchy se přehnaly plameny a svatebčané se rázem proměnili v neh_bné skály. Hans Heiling propadl ďáblu – zm_zel ve zpěněné Ohři a už ho nikdo v_ce nespatřil. Skály tak představují svatebčany a jejich hostinu a v_právějí tento starý příběh.

Legenda o Permonovi: Doplň i/y, í/ý

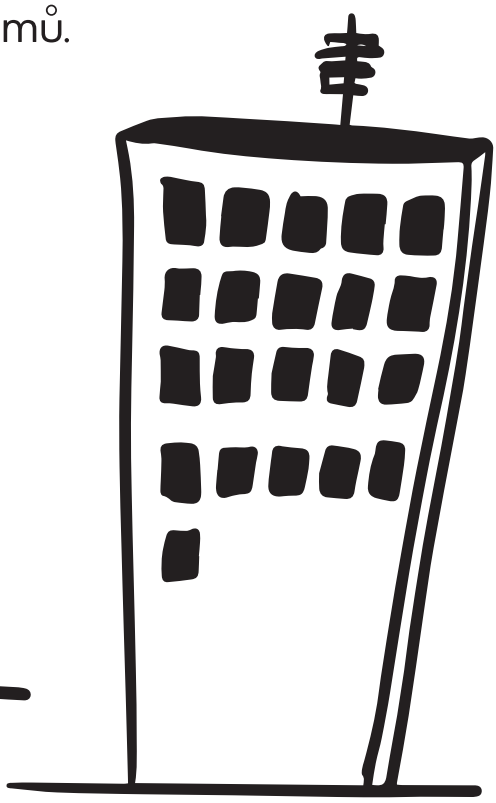
V roce 1539 nechal majitel bečovského panství Kašpar Pluh raz_t dědičnou štolu, aby došlo k odvodnění dolů slavkovského a krásenského rev_ru. Do Pluhovy štoly b_li častokrát v_dáni vstupovat lidé, kteří poté beze stopy zm_zeli. Jednoho dne tam jeden z hav_řů v_děl vstupovat jakéhosi cizince a zavolal na něj „Zdař Bůh“, což byl pozdrav horníků. Odpověď ale nesl_šel. Cizinec oblečený po způsobu hav_řů zm_zel za hlubokého hřmění ve skále a k smrti v_děšený muž onemocněl natolik, že až po několika dne opět nab_l vědomí. Všem pak v_právěl o svém setkání s všemocným vládcem podzemí Permonem.

MALÁ NÁSOBILKA

Jméno: .....

Úkol: V naší obci je mnoho obytných domů. Dokážeš u zobrazených domů spočítat okna jinak než postupným počítáním? Napiš příklad a výsledek přímo pod obrázek.

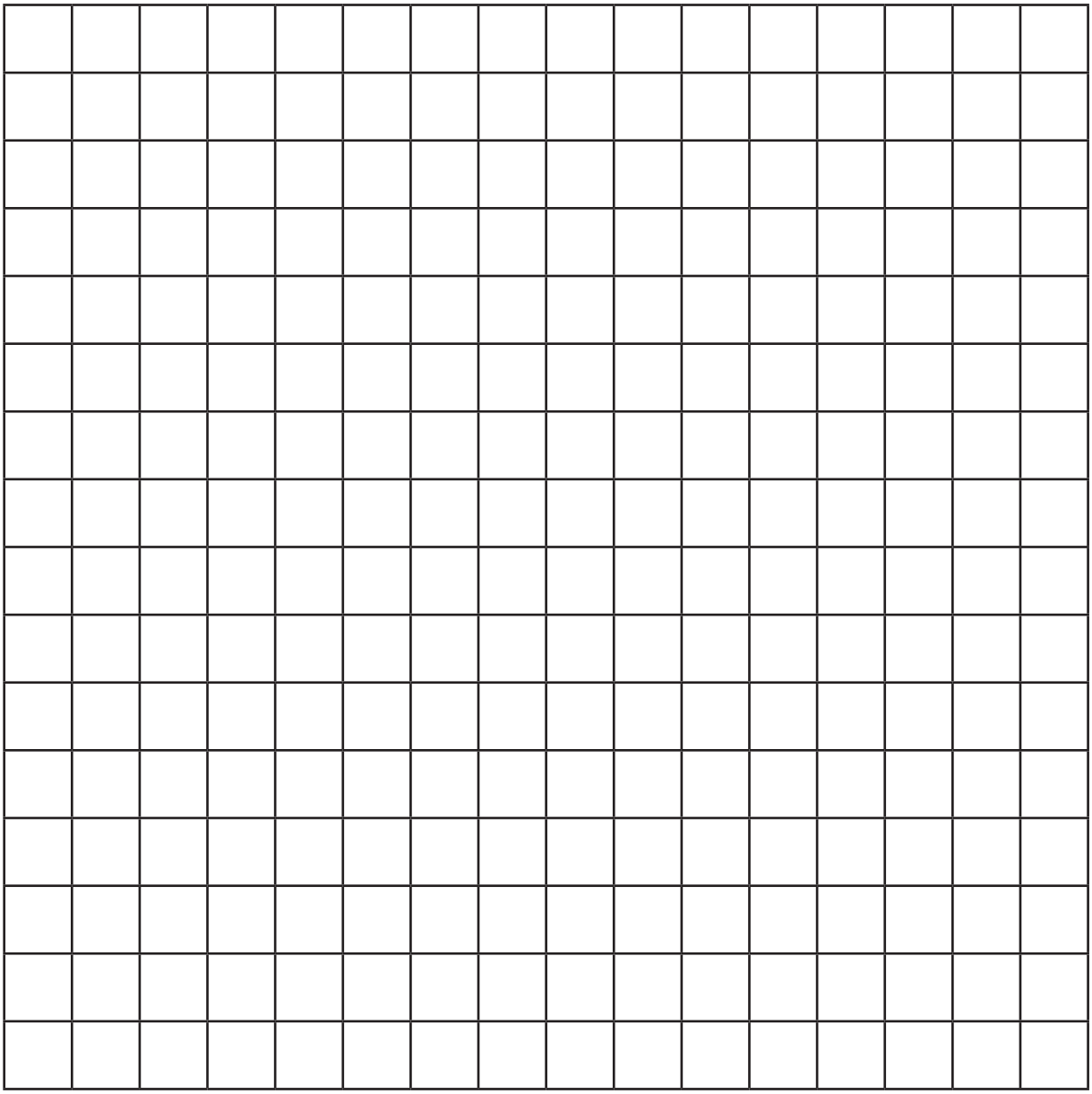

Jaký tvar mají okna? .....

V jakém domě bydlíš? .....

Namaluj svůj dům se všemi oknami a napiš k tomu příklad: .....

MOJE MĚSTO V MINECRAFTU

Na obrázku je ..... domů.
Na obrázku je ..... stromů.
Na obrázku je ..... lidí.

BADATELSKÝ ÚKOL

NEŽIVÁ PŘÍRODA .....

VŠE O VODĚ

Nápověda: jaká tu teče řeka, potok? Máme zde moře, jezero? Jaká je nebližší přehrada? Zdroj pitné vody? Vodní elektrárna? apod.

HORNINY A NEROSTY

Nápověda: leží moje obec v nějakých horách? V jaké nadmořské výšce? Jaká je v okolí nejvyšší hora? Jaké nerosty se zde těží / těžily? Jsou tu nějaké cenné lokality vzhledem k horninám či nerostům?

VZDUCH, TEPLO A SVĚTLO ZE SLUNCE

Nápověda: Máme tu čistý vzduch? Kde je víc znečištěný vzduch, v Praze nebo u nás? V jakém časovém pásmu ležíme? V jakém podnebném pásmu?

TVÉ VLASTNÍ POSTŘEHY

Nápověda: Zajímá mě vše zajímavé, co jsi o své obci zjistil. Napiš cokoliv ze svých vlastních postřehů!

POHLEDNICE

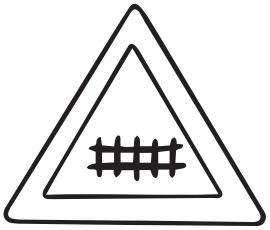
DOPRAVNÍ ZNAČKY

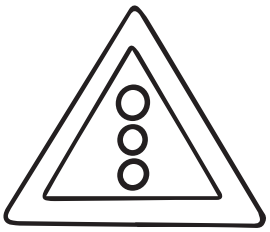
Pozor, přechod pro chodce

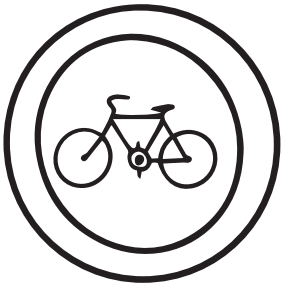
Děti

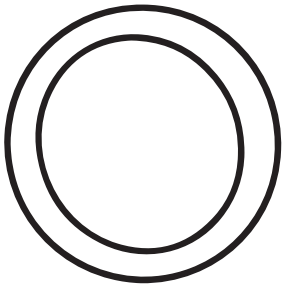
Železniční přejezd se závorami

Světelné signály

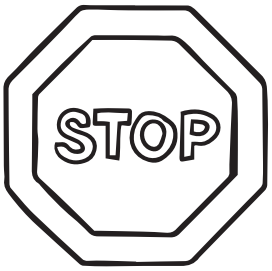
Zákaz vjezdu jízdních kol

Zákaz vjezdu všech vozidel

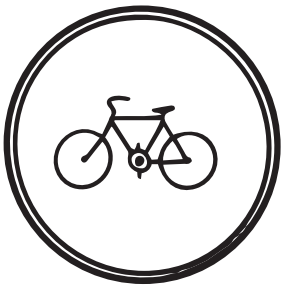
Zákaz vstupu chodců

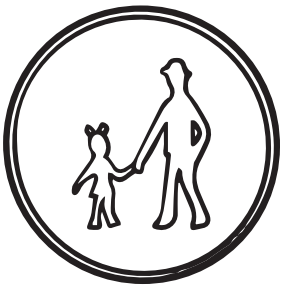
Stůj, dej přednost v jízdě!

Přechod pro chodce

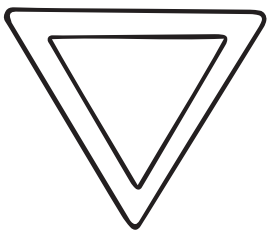
Stezka pro cyklisty

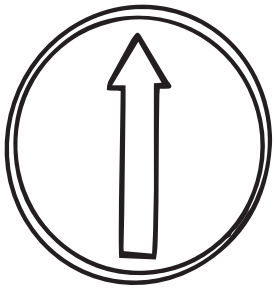
Stezka pro chodce

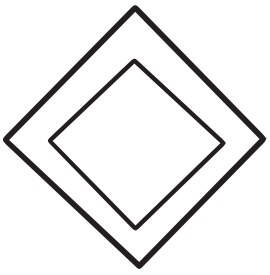
Podchod nebo nadchod

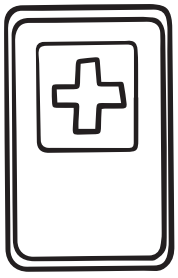
Dej přednost v jízdě

Přikázaný směr jízdy přímo

Hlavní pozemní komunikace

První pomoc

DOTAZNÍK PRO RODIČE

Vážení rodiče,
v průběhu školního roku se děti postupně seznamovaly se svou obcí.
Zajímá mne Váš názor na zaměření výuky. Děkuji Vám
Odpovědi: Ano x Ne x Možná x Nevím

Považujete za užitečné, aby děti věděly co nejvíce o obci, ve které žijí?

.....

Zmínil/a se syn/dcera někdy doma o své obci?

.....

Máte pocit, že syn/dcera vědí o své obci více, než na začátku?

.....

Zajímal/a se syn/dcera doma o další informace a podrobnosti o své obci?

.....

Myslíte si, že zapojení takových prvků do výuky má smysl?

.....

Prostor pro Vaše komentáře.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DOTAZNÍK PRO ŽÁKY

Zakroužkujte vaší odpověď.

Bavilo mě zabývat se také mou obcí.

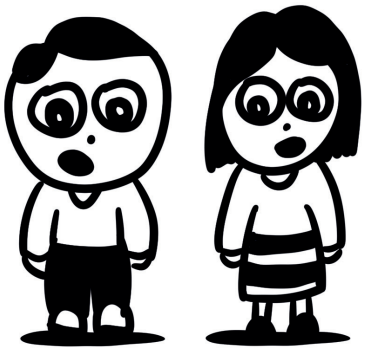
ANO x NE

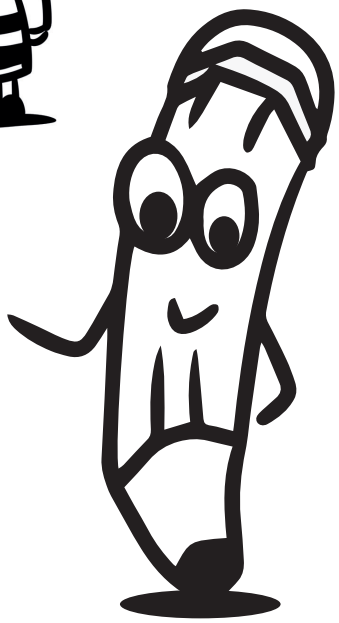
Vím teď o své obci víc než na začátku.

ANO x NE

Moje obec se mi líbí a chci tu žít až budu dospělý/dospělá?

ANO x NE MOŽNÁ

Chceš ještě něco napsat?

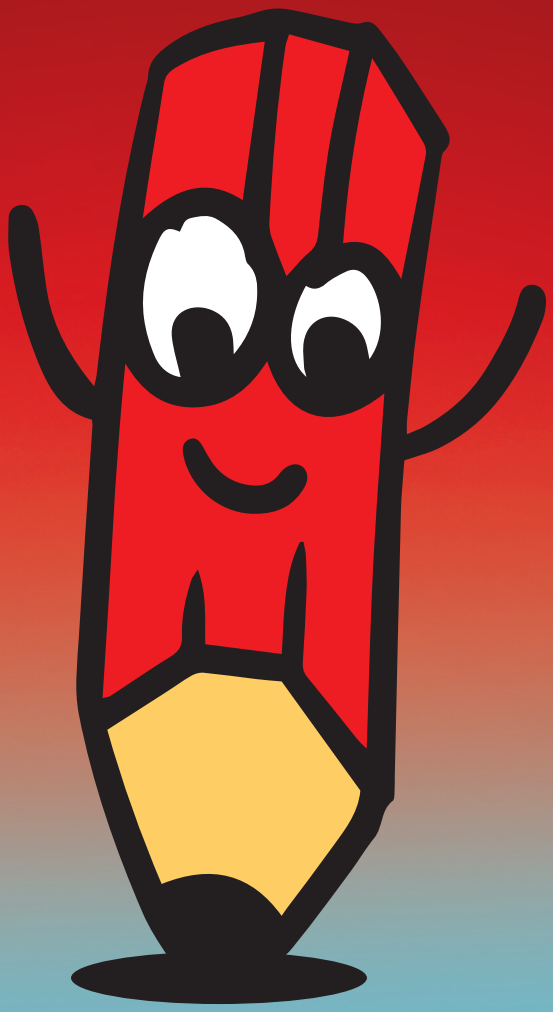
.....

.....

.....

.....

.....

Vydal: MAS Sokolovsko o.p.s.
Grafika a ilustrace: Bc. Jakub Potěšil

